

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
מטי צרפתי הרכבי
יוראי להב הרצנו
סימון דוידסון
שלי טל מירון
מיכאל מרדכי ביטון
חילי טרופר
אלון שוסטר
נעמה לזימי
מרב מיכאלי
יסמין פרידמן
דוד ביטון
דבי ביטון

3493/25/פ

הצעת חוק אוויר נקי (תיקון – איסור שימוש בתנורים המוסקים בדלק מוצק), התשפ"ג–2023

- תיקון סעיף 14 .1 בחוק אוויר נקי, התשס"ח–2008¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 14, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :
"1א) לא יפעיל אדם תנור המוסק באמצעות שרפת דלק מוצק."
- תיקון סעיף 53 .2 בסעיף 53 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :
"ד) סכום העיצום הכספי יהיה 14,400 שקלים חדשים, בשל הפעלת תנור המוסק באמצעות שרפת דלק מוצק, בניגוד להוראת סעיף 14(א)."
- תחילה .3 תחילתו של חוק זה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025).

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

דברי הסבר

חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, נועד להתמודד עם הבעיה החמורה של זיהום אוויר בישראל. בשנים האחרונות מתקבלות תלונות רבות באזורים שונים בארץ, במיוחד בעונת החורף, על מטרדי זיהום אוויר הנגרמים מהפעלת תנורי הסקה ביתיים שפועלים על שרפת דלק מוצק, חומר בעירה מוצק, על סוגי השונים, כגון עץ טבעי או מיוצר, לבני כבול, פחם, דלק מוצק מינרלי או דלק מכמה סוגים מעורבים. הן מבחינה סביבתית והן מבחינה כלכלית שימוש בגז לשם הפעלת תנור הסקה ביתי עדיף משימוש לשם הפעלת תנור הסקה באמצעות שרפת כל חומר אחר. ועדת מומחים ציבורית בנושא איכות האוויר בישראל (תוכנית לאומית – חוק אוויר נקי), בראשות פרופסור מנחם לוריא, ערכה השוואה בין סוגי מזהמים שונים. מסקנות הוועדה הוגשו למשרד להגנת הסביבה ביום 1 במרץ 2011. הוועדה בחנה פליטות חלקיקים - חלקיקים קטנים, שהם סוג של מזהם אוויר, החודרים לריאות וגורמים למחלות בדרכי הנשימה, כגון אסטמה וברונכיט, ולקשיי נשימה לחולים כרוניים מאח, מתנורי הסקה בעץ ועוד. נמצא כי עשן תנורי העץ מכיל כמויות גדולות של חלקיקים נשימים עדינים (PM2.5). כמו כן, התברר שאח ותנורי עצים והסקה באמצעות דלק מוצק על סוגי השונים הם המזהמים ביותר, ואילו תנורים העובדים על גז מזהמים הכי פחות עד כדי רמת פליטת מזהמים זניחה. ועדת המומחים הציעה להפסיק כליל את השימוש בעצים להסקה ביתית.

לאור זאת מוצע לאסור את השימוש בתנורי הסקה שמופעלים באמצעות שרפת דלק מוצק, כגון עץ, במטרה לצמצם ולמנוע מפגעי בריאות וריח כאמור, ולהציל חיי אדם. כן מוצע להטיל עיצום כספי על מי שיעשה כן בניגוד להוראת החוק.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת יעל כהן-פארן וקבוצת חברי הכנסת (פ/5354/20) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מוסי רז (פ/752/24).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)